

کارگاه مقاله نویسی

دکتر علیرضا خاتونی

تابستان ۱۴۰۰

مقدمات مهم

- ▶ تعیین ترکیب اسامی نویسندگان
- ▶ مشخص کردن مسایل مرتبط با مسایل مالی
- ▶ انتخاب ژورنال مناسب

راهنمای انتخاب ژورنال مناسب

راهنمای انتخاب ژورنال مناسب

- ▶ مشورت کردن
- ▶ بازبینی بخش مراجع مقاله خود
- ▶ نوبت انتشار مجله
- ▶ مقاله منتشر شده قبلی خود
- ▶ سامانه نوپا-قسمت منبع یاب
- ▶ استفاده از سایتهای منبع یاب

استفاده از منبع یاب در سامانه نوپا

research.ac.ir

استفاده از منبع یاب در سامانه نوپا

research.ac.ir

منابع اطلاعاتی
رتبه بندی Scopus
جستجوی موضوعی
جستجوی پیشرفته
جستجوی ساده

سازمان منبع یاب
Resource Finder

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
معاونت تحقیقات و فناوری
مرکز توسعه و هماهنگی اطلاعات و انتشارات علمی

#ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

تعداد نتایج: ۹۰۴۲۹

✓ تصویر جلد:
غیر مشترک
رایگان
مشترک
همه
دسترسی:
راهنما
کتاب
مجله
همه

نوع:

No.	Title	Subject Category	Publisher/Holder	CiteScore	CiteScore Quartile	H-Index	Indexed in	Details
1	CA: A Cancer Journal for Clinicians ISSN/ISBN: 0007-9235, 1542-4863	Hematology Oncology	Wiley, ProQuest	463.20	Q1	168	ISI, Scopus, PubMed, Embase	
2	Nature Reviews Materials ISSN/ISBN: 2058-8437		Nature	115.70	Q1	108	ISI, Scopus	
3	Nature Reviews. Molecular Cell Biology ISSN/ISBN: 1471-0072, 1471-0080	Biology Cell Biology	Nature, ProQuest	99.70	Q1	431	ISI, Scopus, PubMed, Embase	
4	Chemical Reviews ISSN/ISBN: 0009-2665, 1520-6890	Chemistry	ACS	96.90	Q1	700	ISI, Scopus, PubMed	

Activate Windows

راهنمای انتخاب ژورنال مناسب

- ▶ Springer Journal Finder
  - <https://journalsuggester.springer.com/>
- ▶ Elsevier Journal Finder
  - <http://journalfinder.elsevier.com/>

راهنمای انتخاب ژورنال مناسب

Paper title

Enter your paper title here

Paper abstract

Copy and paste your paper abstract here.

Fields of research

Optional: refine your search by selecting up to three research fields

☐ Agriculture ↗	☐ Economics ↗	☐ Materials Science and Engineering ↗
☐ GeoSciences ↗	☐ Humanities and Arts ↗	☐ Life and Health Sciences ↗
☐ Mathematics ↗	☐ Physics ↗	☐ Social Sciences ↗
☐ Chemistry ↗		

Filter

- Limit to journals with Open Access options

ساختار یک مقاله

ساختار یک مقاله

- عنوان ▶
- چکیده ▶
- مقدمه ▶
- مواد و روشها ▶
- نتایج ▶
- تقدیر و تشکر ▶
- منابع ▶
- بحث ▶

اجزای اصلی یک مقاله IMRD

▶ مقدمه (Introduction)

▶ مواد و روشها (Material and Methods)

▶ نتایج (Results)

▶ بحث (Discussion)

عنوان مقاله

Title

عنوان مقاله

- ▶ هزاران نفر عنوان را می خوانند اما تنها عده کمی به خواندن مقاله می پردازند.
- ▶ اولین قسمتی است که مورد توجه سردبیران قرار می گیرد
- ▶ اولین قسمتی است که مورد توجه خوانندگان یک مجله قرار می گیرد.

انواع عناوین از لحاظ نحوه نگارش

▶ عناوینی که شامل متغیر مستقل، متغیر وابسته، و جمعیت مورد مطالعه هستند.

◦ تاثیر دیابت دوران بارداری بر میزان سقط جنین

▶ عناوینی که سوال مورد مطالعه را مطرح می کنند.

◦ آیا دیابت دوران بارداری سبب افزایش احتمال سقط میشود؟

▶ عناوینی که به سوال مورد مطالعه پاسخ می دهند.

◦ دیابت دوران بارداری سبب افزایش احتمال سقط میشود.

ویژگی های یک عنوان خوب

- ▶ ساده، قابل فهم و واضح
- ▶ جذاب
- ▶ دربرگیرنده ی واژه های کلیدی مربوط به مطالعه
- ▶ مختصر
- ▶ عاری از اصطلاحات مخفف و پیچیده
- ▶ فاقد کلمات اضافی و بیهوده (مطالعه ی، بررسی)

چند نکته

- ▶ اشاره به مکان و زمان انجام مطالعه ضروری نیست مگر این که واقعا حائز اهمیت باشد.
- ▶ طول عنوان بیش از ۱۵-۱۰ کلمه و یا از دو خط چایی بیشتر نباشد.

چکیده مقاله

Abstract

چکیده مقاله

- ▶ چکیده به مثابه مینیاتوری از مقاله و ویتترین یک مغازه است.
- ▶ اکثر خوانندگان معمولاً پس از مطالعه چکیده، در مورد تهیه و مطالعه متن کامل مقاله یا ارجاع به آن تصمیم گیری میکنند.

انواع چکیده

▶ ساختار یافته (Structured)

▶ غیر ساختار یافته (Non-structured)

نحوه نگارش چکیده ساختاریافته

▶ اجزای چکیده

- مقدمه
- روشها
- یافته ها
- نتیجه گیری

اجزای چکیده

- ▶ مقدمه (زمینه) و هدف: بیان اهمیت موضوع مطالعه (لزوم انجام تحقیق) و هدف اصلی آن
- ▶ مواد و روشها: نوع مطالعه، تعداد نمونه، روش نمونه گیری، ابزار، روش انجام مطالعه به صورت مختصر؛ نحوه تحلیل داده ها
- ▶ یافته ها: بیان یافته های اصلی مطالعه (معمولا با ذکر معنی داری آماری)
- ▶ نتیجه گیری: تفسیر و نتیجه گیری نهایی در مورد یافته های مطالعه، ذکر پیشنهاد

چکیده غیر ساختاریافته

- ▶ معمولا در یک پاراگراف نوشته میشود.
- ▶ فاقد عنوان بندی است.
- ▶ محتوا و ترتیب و توالی مطالب باید به همان ترتیب چکیده ساختار یافته تنظیم شود.

نکات مهم در نگارش چکیده

- ▶ از افعال مجهول و زمان گذشته استفاده شود
- ▶ فقط حاوی متن و فاقد هرگونه جدول، شکل یا رفرنس باشد.

نکات مهم در نگارش چکیده

- ▶ توجه به قانون مجله در خصوص تعداد کلمات چکیده
- ▶ ترجیحاً از کلمات مخفف در چکیده استفاده نکنید.
- ▶ آخرین بخش مقاله باید نگارش چکیده باشد.
- ▶ تضادی بین متن مقاله و چکیده وجود نداشته باشد
- ▶ رعایت هنر مختصرنویسی

انتخاب واژگان کلیدی

- ▶ معمولا در پایان چکیده، ۳ تا ۱۰ واژه یا عبارت کوتاه و کلیدی در ارتباط با موضوع مقاله ذکر میشود.
  - ▶ این واژه ها تا حد امکان از لیست اصطلاحات پزشکی انتخاب (MeSH) انتخاب شوند.
  - ▶ آدرس دسترسی به مش به صورت آنلاین
- ▶ WWW.ncbi.nlm.nih.gov/entrez/query.fcgi?db=mesh

مقدمه

INTRODUCTION

مقدمه

▶ هدف اصلی از این قسمت: پاسخ به پرسش زیر است:

◦ چرا پژوهش انجام شده است؟

▶ خیلی از مواقع، مبنای قبول یا رد مقاله بستگی به نحوه نگارش این بخش دارد.

توصیه میشود حداقل نیمی از زمان نوشتن مقاله، به نگارش مقدمه اختصاص بیابد.

ساختار کلی مقدمه

▶ ارائه زمینه و دیدگاه درباره موضوع و اهمیت

▶ مروری کوتاه بر متون علمی موجود

▶ بیان دلیل یا دلایل انجام پژوهش

▶ بیان هدف مطالعه

نگارش مقدمه

- ▶ اولین خط مقدمه، مهمترین بخش آن است زیرا که نقش اساسی در ایجاد انگیزه در خواننده از طریق تبیین اهمیت و گستردگی موضوع مطالعه است.
- ▶ در جمله اول مقدمه، معمولاً موضوع اصلی مطالعه معرفی میشود.

نگارش مقدمه

- ▶ اختلال دوقطبی، بیماری مادام العمر است که با تموج خلق بین مانیک و افسردگی، مشخص میشود.
- ▶ استفاده از طب سنتی در سالهای اخیر افزایش یافته است.
- ▶ لیشمانیوز یکی از بیماریهای شایع در نواحی گرمسیری ایران است.
- ▶ یکی از مشکلات شایع در میان سالمندان، خود-درمانی است.

نگارش مقدمه

- ▶ در قسمت بررسی متون، بایستی به کاستی های مطالعات قبلی اشاره کرد.
- ▶ اینکه مطالعه حاضر چگونه میتواند پاسخگوی پرسشهایی باشد که هنوز به جواب نرسیده است.

▶ نویسنده باید بگوید مطالعه وی چه چیزی به مطالعات قبلی می افزاید.

- ▶ در پاراگراف آخر مقدمه، به اهداف مطالعه و نیز مزایا یا کاربرد مطالعه اشاره کنید.

نگارش مقدمه

▶ هدف از این مطالعه بررسی میزان تاثیر پیگیری تلفنی بر کیفیت زندگی بیماران قلبی است.

نتایج این مطالعه میتواند سبب افزایش رضایت بیماران از کیفیت مراقبتهای پرستاری شود.

نگارش مقدمه

▶ در انتها به سوالات مطالعه اشاره کنید

▶ این مطالعه به دنبال پاسخگویی به سوالات زیر بود:

◦ میزان اضطراب بیماران دیابتی قبل از مصرف داروی .... چقدر است؟

◦ میزان اضطراب بیماران دیابتی بعد از مصرف داروی .... چقدر است؟

چند نکته

- ▶ منابع مورد استفاده برای نگارش مقدمه، از **مقالات جدید و معتبر** باشد.
- ▶ مقدمه به اندازه یک ششم کل مقاله باشد.
- ▶ برای نوشتن مقدمه، از نویسندگان **مقالات مشابه قبلی**، الگو بگیرید.
- ▶ تا حد امکان از مخفف های نادر و نامانوس استفاده نکنید.

چند نکته

▶ اشاره به یک مجله علمی که حاوی مطالعه ای مرتبط با کار شما باشد به اندازه ی چندین کتاب مرجع ارزش دارد.

مواد و روشها

Material & Method

هدف از بخش مواد و روشها

▶ اگر سایر محققین قصد تکرار مطالعه ما را داشته باشند بتوانند مطابق با این بخش، تمامی مراحل کار را تکرار کنند.

اجزای بخش مواد و روشها

- ▶ طراحی مطالعه
- ▶ نمونه و روش نمونه گیری
- ▶ ابزار جمع آوری داده ها : روایی و پایایی، نحوه امتیازدهی
- ▶ روش جمع آوری داده ها
- ▶ نحوه تجزیه و تحلیل داده ها
- ▶ ملاحظات اخلاقی

مواد و روشها

- ▶ برای نگارش این قسمت، حتما به راهنمای مولفین مجله مورد نظر مراجعه شود.
- ▶ در برخی مجلات، این اجزا در یک بخش مجزا آورده میشوند.
- ▶ در برخی دیگر، این اجزا در پاراگرافهای مجزا و با عنوانهای مجزا آورده میشوند.

طراحی مطالعه

▶ این مطالعه از نوع توصیفی تحلیلی بود که بر اساس معیار گزارش دهی SRT0BE تهیه شده است.

نمونه و روش نمونه گیری

- ▶ جامعه پژوهش
- ▶ نمونه ها
- ▶ روش محاسبه حجم نمونه
- ▶ روش نمونه گیری
- ▶ معیارهای ورود و خروج

ابزار جمع آوری داده ها

▶ نام ابزار

▶ نحوه تعیین روایی و پایایی

▶ نحوه امتیازدهی

▶ مثال:

- اطلاعات دموگرافیک بیمار ان توسط پرسشنامه ای پژوهشگر ساخته بررسی گردید.
- برای اندازه گیری اضطراب از پرسشنامه اسپیل برگر استفاده شد(رفرنس).
- سابقه انفارکتوس قلبی، با سوال از بیمار و بررسی نوار قلب وی مورد بررسی قرار گرفت.

روش جمع آوری داده ها

▶ در مورد نحوه استفاده از روشهای مختلف جمع آوری داده ها، نظیر مراجعه ی حضوری، مکاتبه یا تماس تلفنی، توضیحات کافی ارائه گردد.

ملاحظات اخلاقی

▶ کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، مطالعه را با کد X تایید نمود. از تمام بیماران، رضایت کتبی آگاهانه اخذ گردید.

▶ این کارآزمایی مطابق با بیانیه هلسینکی انجام شده است و توسط کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه تایید گردیده است. مطالعه با کد ... در پایگاه کارآزمایی های بالینی ایران ثبت شده است. از تمام بیماران، قبل از ورود به مطالعه، رضایت کتبی آگاهانه اخذ گردید.

نحوه تجزیه و تحلیل داده ها

- ▶ نام نرم افزار
- ▶ اسامی آزمونهای مورد استفاده
- ▶ کاربرد آزمونها
- ▶ سطح معناداری مورد نظر (p-value)

نحوه تجزیه و تحلیل داده ها

▶ مثال:

- ▶ از نرم افزار spss نسخه ۱۵ برای تحلیل آماری استفاده گردید.
- ▶ به منظور بررسی رابطه جنس و متغیرهای اسمی از آزمون مجذور کا استفاده شد.
- ▶ سطح معناداری کمتر از 0.05 بود.

یافته ها

Results

یافته ها

- ▶ بخش یافته ها پاسخی است به سوالات و اهدافی که در بخش مقدمه مطرح شده است.
- ▶ شامل ترکیبی از متن(روایت مطلب)، جدولها(خلاصه سازی شواهد)، اشکال، و آزمونهای آماری است.

یافته ها

- ▶ این بخش را باید کوتاه و غیرمتراکم نوشت.
- ▶ تنها نتایجی را گزارش کنید که مرتبط با پرسش و فرضیه ی مطرح شده در بخش مقدمه هستند.
- ▶ متن را به گونه ای طراحی کنید که گویی داستانی را برای خواننده میگویید.
- ▶ با ترکیبی از متن، جدول، و شکل، خوانندگان را در طول این داستان هدایت کنید.

یافته ها

- ▶ نگارش یافته ها را با ذکر جزئیات دقیق نمونه ها شروع کنید به جنس، سن، شرح حال پزشکی و .... شروع کنید.
- ▶ در ادامه به بیان یافته اصلی مطالعه اشاره می گردد.
- ▶ متن و جداول و شکلها باید مکمل هم باشند.

یافته ها

- ▶ جداول و شکلها باید به تنهایی قابل فهم باشند و اطلاعات کافی در آنها موجود باشد و خواننده در موقع خواندن آنها مجبور به مراجعه به متن نگردد.
- ▶ اعداد ارائه شده در جداول و شکلها نباید در متن تکرار شوند.
- ▶ بهتر است با متن بگویید یافته تان چیست و آن را با اطلاعات ارائه شده در جداول و شکلها حمایت کنید.
- ▶ برای گزارش یافته ها از **زمان گذشته** استفاده کنید.

نکاتی در مورد جدول

- ▶ به ازای هر هزار کلمه از یک جدول یا تصویر استفاده شود.
- ▶ تعداد اعشارها با هم برابر باشد.
- ▶ عنوان جدول در بالای آن قرار می گیرد ولی توضیح مربوط به شکل در پایین آن درج میشود.
- ▶ اگر داده ای ثبت نشده بود آن را با خط فاصله نشان دهید و در زیرنویس علت را بیان کنید.

نحوه ارائه شکل به همراه مقاله

▶ زیرنویس شکل (legend) باید در یک صفحه مجزا آورده شود.

▶ کیفیت شکل باید خوب باشد.

▶ در پشت عکس با فلش جهت آن مشخص شود.

بحث

Discussion

نحوه نگارش قسمت بحث

▶ نگارش بحث نیازمند تفکر، تدبر و تمرکز است. لذا فقط زمانی به نوشتن بحث پردازید که احساس کنید بر ابعاد گوناگون موضوع تسلط دارید.

نحوه نگارش قسمت بحث

- ▶ بحث جایی است که نگارش آن بر قوه ی ادراک و استنباط نویسنده استوار است.
- ▶ در این قسمت، محقق اهمیت یافته هایش را برای مخاطبین روشن ساخته و یافته های خود را با یافته های سایرین مقایسه میکند و به تشریح و تفسیر نتایج تحقیقات قبلی در آن زمینه خاص می پردازد.

نحوه ی شروع بحث

- ▶ در ابتدای بحث، به هدف کلی مطالعه اشاره شود.
- ▶ در ادامه، بترتیب سوالات و فرضیه های مندرج در قسمت متد، بایستی بحث انجام شود.

مثال

- ▶ نتایج حاصل از این مطالعه نشان داد که ...
- ▶ نتایج ما بیانگر آن بود که
- ▶ هدف این مطالعه، .... بود و ما دریافتیم که ...
- ▶ .....

▶ نتایج ما بیانگر آن بود که بیماران دچار آسم در مقایسه با بیماران مبتلا به

برونشیت، در حدود دو برابر بیشتر دچار کاهش شنوایی علامت دار

میشوند.

مقایسه پژوهش فعلی و سایر پژوهشها

▶ مقایسه دقیق پژوهش حاضر با سایر پژوهش هایی که در گذشته صورت گرفته، بخش عمده ای از بحث را به خود اختصاص می دهد.

▶ مثال:

- نتایج ما نشان داد دهانشویه با عصاره گیاه بابونه، در درمان زخم دهان در بیماران تحت شیمی درمانی موثر است. این یافته ناهمسو با نتایج مطالعات رضایی (۱۳۹۸) در ایران و توراک (۲۰۱۹) در ترکیه است (منبع). از علل این تفاوت میتوان به تفاوت در رژیم دارویی بیماران در مطالعات مزبور اشاره نمود.

مقایسه پژوهش فعلی و سایر پژوهشها

▶ مثال:

- نتایج ما نشان داد دهانشویه با عصاره گیاه بابونه، در درمان زخم دهان در بیماران تحت شیمی درمانی موثر است. برخی (۱-۳) اما نه همه مطالعات قبلی (۷-۴)، بیانگر تاثیر عصاره گیاه بابونه بر روند التیام زخم دهان در بیماران شیمی درمانی می باشند.

بیان محدودیتها

- ▶ ذکر محدودیتها باعث خلع سلاح داور مقاله شود.
- ▶ در صورت عدم اشاره به محدودیتهای پژوهش، اگر خوانندگان به وجود ضعف هایی در مطالعه شما پی ببرند به صحت کل مطالعه مشکوک خواهند شد.

مثال از نحوه بیان محدودیتها

- ▶ محدودیت مطالعه ما این بود که سطح سرمی کلسیم فقط یکبار اندازه گیری شد. ما منابع مالی کافی برای اندازه گیری آن در دفعات بیشتر را نداشتیم.
- ▶ اگرچه مطالعه ی ما آینده نگر بود ولی با محدودیتهایی روبرو بود. ما نتوانستیم تمام مخدوشگرهای بالقوه نظیر .... را اندازه گیری کنیم.
- ▶ این مطالعه در یک مرکز درمانی صورت گرفت اگرچه بیماران از گروههای مختلف اجتماعی-اقتصادی بودند اما ما نتوانستیم ....

نتیجه گیری (conclusion)

- ▶ پاسخ به سوالات اصلی مطالعه، نتیجه آزمون فرضیه
- ▶ پیام نهایی مقاله (مزایا و کاربردها)
- ▶ پیشنهاد برای مطالعات آتی
- ▶ در صورت نیاز به ذکر منبع، اشکالی ندارد
- ▶ از مخفف استفاده نشود

پیشنهاد برای پژوهشهای بعدی

- ▶ در قسمت نتیجه گیری، باید اشاره کنید که به چه تحقیقاتی در این زمینه نیاز است.
- ▶ توصیه ها و پیشنهاداتی که ارائه میشوند باید روشن، منطقی و دارای ضرورت لازم باشد.
- ▶ از ذکر جملات کلیشه ای خودداری شود.
- **جمله ای کلیشه ای:** باید مطالعات بیشتری در این زمینه ای انجام گیرد